

Окрім того, протягом наступних 5 років буде спрощено український візовий режим для громадян більшості країн світу, які не становлять імміграційної загрози нашій державі.

Висновки. Спрощення візових формальностей для громадян України є важливим кроком у міжнародному туристичному бізнесі. Це сприяє збільшенню туристопотоків між Україною та іншими країнами світу, а також впливає на формування позитивного туристичного іміджу України у світі.

Список використаних джерел

1. Безвізові країни для українців у 2019 році [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.momondo.ua/kudy-poihaty/stattya/bezvizovi-krayiny-dlya-ukraintsiv>.
2. Міжнародний туризм і сфера послуг: Підручник. Затверджено МОН / Мальська М.П., Антонюк Н.В. – К., 2008. – 661 с.
3. Туристичні формальності [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://studfiles.net/preview/1623676/page:3/>.
4. Україна за п'ять років планує встановити безвіз ще з 14 країнами [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.ukrinform.ua/rubric-polytics/2790153-ukraina-za-pat-rokiv-planue-vstanoviti-bezviz-se-z-14-krainami.html>.

Трікон Т.

*магістрантка II-го курсу спеціальності 106 Географія
Науковий керівник – викл. Пушкар Б. Т.*

СКАЛАТСЬКИЙ ЗАМОК ЯК ОСЕРЕДОК ТУРИЗМУ

У багатій історико-архітектурній спадщині України визначне місце належить пам'яткам оборонної архітектури – фортецям, замкам, оборонним храмам, міським укріпленням. Упродовж багатьох століть роль оборонних споруд була провідною в системі міст і містечок. Без перебільшення можна сказати, що від рівня організації оборони залежала доля всіх поселень.

Споруди оборонного типу, або, як ми тепер їх називаємо, пам'ятки оборонного будівництва, зводили як для захисту від ворожих нападів, так і для оборони великих феодалів і магнатів від народного гніву і частих взаємних нападів феодалів-сусідів. Потреба в обороні краю з кожною наступною епохою видозмінювала архітектурну монументальність оборонних споруд краю. Завдяки цьому на місці давніх дерев'яно-земляних укріплень давньослов'янських градів з'являються кам'яні укріплення княжих резиденцій і палаців, а згодом – укріплені династичні замки і садиби господарів краю. У період пізнього

середньовіччя оборонну роль в Україні відігравали не лише замки і фортеці, а й численні церкви і монастирі.

Найбільша кількість замків, фортець та оборонних монастирів збереглася до нашого часу на заході України (за підрахунками різних експертів приблизно 90% всіх замків і палаців держави) – на Львівщині, Івано-Франківщині, Тернопільщині, Волині, Закарпатті та Хмельниччині.

Замки Західного Поділля історично презентують намистини багатовікового форпосту українських земель проти зовнішніх експансій. Найпривабливішими з туристичної точки зору є палац Вишневецьких (з ландшафтним парком в англійському стилі), Тербовлянський замок (колись осередок літописного Тербовлянського князівства, сьогодні – окремі фрагменти фортечних мурів та засипані численні підземні ходи), Микулинецький замок (сьогодні лише руїни), Збараський замок (стародавній замок фортеця, сьогодні Національний заповідник «Замки Тернопілля», який приваблює численних туристів красою відреставрованого князівського палацу), Скала-Подільська та Скалатський замок.

Замок у місті Скалаті розглядається саме як один з об'єктів цієї великої системи оборонних твердинь Поділля, розвиток якої базувався на основі глибоких місцевих традицій одночасно увібравши передові прийоми античного та візантійського замкобудівного мистецтва. Віднайдення, відслідкування архітектурно-мистецьких та інженерно-технічних особливостей, якими вирізнявся замок в м. Скалаті, їх підкреслення, фіксація за допомогою цілого ряду реставраційних робіт дасть змогу повернути ще один, реабілітований, в історичному значенні, фортечний комплекс в когорті оборонної спадщини Поділля, а також доповнити сучасну наукову думку *«...про високорозвинуту культуру краю, ламаючи ідеологічний стереотип про відсталість Русі порівняно з Польщею, накинутий ще у середньовіччі.»* (Р. Могитич «Витоки мурованої оборонної архітектури України» – стаття у Збірнику наукових праць «Середньовічні і ранньомодерні оборонні споруди Волині», ст. 64-74. Кременець – 2006 р.) [3].

Славнозвісний замок виник наприкінці XV ст., про що свідчить архітектура його залишків, яка дає можливість віднести замок до типу «регулярних» фортець.

Замок розташований у заплаві р. Гнилої, в м. Скалат Підволочиського району Тернопільської області. Він входить до 100 чудесних замків, палаців та фортець. З 2003 р. є філією Національного заповідника «Замки Тернопілля».

Він побудований в 1630 р. польським мечником Кшиштофом Віхровським. За формою він – неправильний чотирикутник. По кутам замку 4 вежі, в яких містилися стрільниці з чотирма ярусами. Фортеця мали стіни заввишки в 6 м та завтовшки 2 м. Замок має підземні ходи, які можливо сягають аж м. Гримайлів [1].

Замок відіграв важливу роль в м. Скалат (це місто відоме з 1564 р.). Колись він охороняв під'їзди до міста, а нині вже перебуває в його центрі. З північного та південно-східного боку фортеця захищалося двохметровим ровом, заповненим річковою водою. З інших боків були болота, які ускладнювали доступ до оборонної споруди. Збереглися в книгах костелу свідчення від 1728 р. про ставок, який, можливо, також допомагав в обороні замку. В 1648 та в 1651 рр. замок постраждав від загонів козаків під час подій Національно-визвольної війни українського народу під проводом Б. Хмельницького. Він був захоплений та зруйнований. Остаточо Скалатський замок втратив свої оборонні функції під час польсько-турецької війни (1672-1675 рр.), коли був черговий раз поруйнований. Зокрема, літом 1675 р. фортецю взяло штурмом військо легендарного Яна Собеського, який стане невдовзі польським королем. В кін. XVII ст. Ян Фірлей відновлює цю споруду і використовує її як власне помешкання. У XVIII ст. замок став власністю рода Сципіонів, які зробили з нього свою резиденцію. М. Сципіонова із роду Водзицьких звеліла прибудувати до східної стіни двоповерховий палацовий корпус та пишно оформити в'їзні ворота. Пізніше замок деякий час належав родині Понятовських.

Наприкінці XIX ст. за рахунок графа Ростовського під керівництвом архітектора Теодора Тальовського проведено реставрацію башт в неготичному стилі (хоча сам автор робіт думав, що відновлює фортецю у правильному історичному стилі). В другій половині XIX ст. фортеця вже належала З. Розенштоку. В період Першої Світової війни Скалатський замок зазнав сильних ушкоджень, а після Другої Світової його віддали під господарські потреби міста. Також тут зосереджувався танцювальний майданчик [1].

З другої половини XX ст. починається відновлення цієї колись оборонної споруди. В 1960-ті рр. тут проводиться консервація його залишків. А в 80-90-х рр. XX ст. проводиться фахове обстеження замку та створюються плани реставрації його веж. В XXI ст. плани по реконструкції замку починають втілюватися. Було упорядковано територію навколо фортеці, розчищено її будівлі, перекинуто дерев'яний міст через вал та замінено покрівлю на трьох вежах (покрівлю обкладали черепицею). Також зміцнили фундамент та стіни веж. Крім цього всередині території твердині археологами віднайдено

сліди земляних валів, що дає припустити, що раніше тут існувала ще й дерев'яна фортеця. На даний момент продовжуються роботи з реконструкції четвертої вежі. Загалом в замку проводиться делікатна відновлювальна робота, метою якої є відтворення середньовічного замку в його первинному вигляді [2].

Замок у Скалаті та інші фортифікаційні споруди постають у своїй красі, нагадуючи сторінки історії, де були не тільки поразки, але й битви-перемоги. Про них і маємо пам'ятати через віки, відвідуючи давні замки та фортеці, що нині ще збереглися в Україні.

Список використаних джерел

1. Скалатський замок [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://we.org.ua/malovnychi-kutochky-ukrayiny/ternopilaska-oblast/skalatskyj-zamok/>.
2. Кам'яне диво у Скалаті [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://www.ukrinform.ua/rubric-regions/2318181-kamane-divo-u-seredmisti-skalata.html>.
3. Сучасний стан та перспективи розвитку замкового туризму в Україні [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://tourlib.net/statti_ukr/bilecka.htm.

Хоцький Р.

*магістрант II-го курсу спеціальності 242 Туризм
Науковий керівник – доц. Заставецький Т. Б.*

СУЧАСНИЙ СТАН І ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ТУРИЗМУ В КУБІ

Постановка проблеми. Куба вже є давно країною з добре розвинуеною туристичною індустрією, до якої щорічно збільшується потік прибулих іноземних туристів. Постійно зростаючий попит, про який свідчить потік гостей до країни, дає підстави вважати, що з цими завданнями Куба справляється. Це забезпечується за рахунок: великої кількості курортних міст; унікального різноманіття рослинного і тваринного світу; краси ландшафтних пейзажів; теплого клімату.

Зазначені фактори слугують хорошими передумовами для подальшого вдосконалення рекреаційно-туристичної галузі держави, ефективного врегулювання наявних проблем.

Мета статті полягає у дослідженні основних природних та історико-культурних туристичних ресурсів та визначенні перспектив розвитку туризму на Кубі.

Виклад основного матеріалу. За своїм туристично-рекреаційним потенціалом Куба має всі можливості стати туристичною державою світового рівня. Розширення міжнародних зв'язків відкриває великі можливості для просування національного туристичного продукту на